

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

492

Hely

Városiújság

Idő

"17/19"

Személy

Szerző:

Cím:

Tíz évvel ezelőtt zárták be a
Várszínház kapuját

Forrás:

Kis Újság

Bp.

(Hely)

1942 IV. 14.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Munkácsy székelyfőváros házi nyomdája 1941 — 9086

Tíz évvel ezelőtt zárták be a Várszínház kapuját

Ezelőtt tíz évvel zárták be a Várszínház kapuját. Ezzel az intézkedéssel egy száznegyven esztendőes budai színház romantikája foszlott szét.

A Várszínházat hosszú ideig a Nemzeti Színház bérelte, de mert az épület egyszerre „tüzvészélyes” lett s a színház „nem fizette magát”, a Nemzeti Színház akkori igazgatója felmondta a bérletet.

Amikor a barokk palota öreg závarjában a magisztrátus megfordította a kulcsot, úgy érezte a budai polgár, mintha ifjúságának szerelmes korszakától, kedves emlékeitől

kellett volna búcsút vennie. A Várszínház nemzedékről nemzedékre maradt örökségképpen. Ide jártak a Színhákadémia vizsgálóelőadásaira, randevúkra és a Nemzeti Színház művészei és művésznői itt próbálták ki először a halász publikumon művészetüket. Innen indultak el meghódítani a pesti közönséget.

Vatamikor, nagyon régen, a Nemzeti Színház külön omnibuszon hurcolta föl a Várszínházba a színészeket. A színészek szívesen vállalták a „strapát”, mert taps és lelkesedés az intim Várszínházban is épp

annyi termelt, mint ideleinn, Pesten a kerepesiúti Nemzeti Színházban.

Régen a karmeliták temploma volt ez az esőmosta, időragta színház. A templomot József császár alakította át színházzá. A császár Kempelen Farkas kamarai tanácsost, az automata-sakkozó feltaláló-éremesterét bízta meg az átalakítással. A templomból színház, a reflektóriumból pedig kaszinó lett.

A legenda szerint Kempelen Farkas azt írta, hogy a színház falára a következő szöveget írják:

Ubu missae
Nunc musae
Ubi tabernaculum
Nunc spectaculum.

(Ahol egykor miséztek, ott vannak most a műzsák, a tabernaculum helyén pedig látványosságokat mutogatnak.) A császár azonban kifogásolta ezt a maliciózus versikét.

Színes regények, szerelmes budai álmok emlékei elevenednek föl, amikor a budai tavaszban a Várszínház ódon épületének kopott falai alatt állunk. Mennyi sokat mesélhetnének ezek a falak, a Várszínház, amelynek száznegyvenesztendő múltjára ezelőtt tíz évvel a város magisztrátusa zárta a kaput...